

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Mudila

Juhtumikorralduse koostööplatvorm

2026

Probleem

- Eesti ühiskonda on raputanud noorte rasked kuriteod, mille puhul on hiljem ilmnenud, et laps või pere olid eri etappides ametkondadele juba teada. Probleem on selles, et lapse kohta tulevad ohumärgid ei koondunud tervikvaateks ega käivita sekkumist koos vastutuse jagamisega spetsialistide vahel.
- Probleem puudutab otseselt abivajavaid lapsi ja noori, nende peresid ning kõiki spetsialiste, kes laste heaolu toetavad. 2024. aastal registreeriti Eestis ca 3900 uut abivajavat last (kokku on Eestis ca 20 000 abivajajat last). Lapsevanematel kui ka ametnikel puudub tervikvaade olemasolevatele toetustele ja teenustele. Eestis on juba arendatud lapse heaolu hindamise metoodikaid ning valdkonnaülese laste heaolu andmepilti, kuid puudub praktiline andmepõhine tööriist laste abistamiseks.
- Lapsega seotud info on killustatud eri asutuste vahel, ohusignaalid ei jõua õigeaegselt kokku. Probleemid süvenevad märkamatult ja lahenduseni jõutakse alles õigussüsteemi hilises faasis (kui seda enam lahenduseks saab nimetada).

Lahendus

Lahendus: üleriigiline andmepõhine juhtimismudel, mis koondab ohu- ja kaitsemärgid reaajas. Info muutub aktiivseks töövahendiks, mis suunab abi õigel ajal õigesse kohta, vältides lapse "kadumist" ametkondade vahele.

Uuringud ütleavad

Peamine probleem alaealiste abistamisel on asutustevahelise andmevahetuse ja koostöö puudumine.

Täpsemad ettepanekud uuringutes:

- Arendada välja ühtne koostöö- ja andmemudel, mis seob politsei, KOV-i, hariduse, lastekaitse ja tervishoiu;
- Luua ühtne riskihindamise ja juhtumikorralduse süsteem
- Parandada andmevahetust (hetkel ühesuunaline ja toetub päringute tegemisele) ja rollijaotust asutuste vahel

Projekt Mudila on mõeldud lünga täitmiseks, et siduda politsei, prokuratuur, kriminaalhooldus, KOV, lastekaitse, haridus ja tervishoid ühtseks riskihindamise ja juhtumikorralduse süsteemiks.

- [Alaealise õigusrikkuja kasutajateekonna ja kogemuse analüüs \(2021\)](#)
- [Alaealiste õigusrikkumistele suunatud lühisekkumiste analüüs \(2021\)](#)
- [Noorte õigusrikkujate uuring \(2021\)](#)
- [Helen Prins \(2019\) „Alaealiste kriminaalmenetluses ja karistusõiguses toimunud reform ja selle mõju“](#)
- [Dagne Mihkels \(2022\) „Alaealiste õigusrikkujate erikohtlemise reformi mõju alaealiste retsidiivsusele“](#)
- [Laura-Maria Kadaksoo \(2017\) „Noorte täiskasvanute erikohtlemine karistusõiguses ja kriminaalmenetluses“](#)
- [Politseitöös kasutatavate alaealistele õigusrikkujatele suunatud mittekaristuslike sekkumiste teaduspõhisuse ja rakendamise tulemuslikkuse analüüs \(2024\)](#)

Turukonsultatsioon 18.08

- Osalesid: TEHIK, Helmes, Nortal, Proud Engineers, Net Group, ADM Interactive, Cybernetica, TEXTA;
- Vajadus teha suure tehnilise arenduse asemel esmalt ärianalüüs, selgelt piiritletud MVP ja testimine kasutajatega. Seejärel STAR2 (ja liidestuvate ISde) etapiviisiline arendus;
- Lahendada tuleks olukorrad, kus spetsialist teab infot, mida süsteemis ei ole;
- Tagada, et süsteem oleks dünaamiline: süsteemi **ei lisata** noort, kelle puhul puudub vajadus, ning noor **eemaldatakse** süsteemist kohe, kui vajadus lõpeb.
- Tagada nn riskiskoori kujunemise **läbipaistvus** töölauda kasutava spetsialisti jaoks, et luua usaldusväärsust.
- Turukonsultatsiooni materjalid (slaidid ja protokoll) veebis: justdigi.ee/mudila

Mida projekt ei lahenda ❌

- **Ressursi- ja rahanappust sotsiaalvaldkonnas:** platvorm ei tekita juurde eelarveraha ega lahenda sotsiaalsüsteemi üldist ülekoormust.
- **Spetsialistide ja teenusepakkujate puudust:** kui piirkonnas füüsiliselt puuduvad vajalikud tugiteenused, psühholoogid või sotsiaaltöötajad, ei saa Mudila neid juurde luua (küll aga aitab süsteem seda puudust selgemalt kaardistada ja tõestada).
- **Lõplikku otsustus- ja vastutusprotsessi:** platvorm ei tee spetsialistide eest reaalseid sisulisi otsuseid ega asenda vahetut inimlikku kontakti abivajava lapsega.
- **Projekt ei loo riskilaste andmebaasi!**

Mida projekt lahendab

- **Killustunud info koondamine tervikpildiks:** liidab eri ametkondade ohumärgid üheks ühiseks riskihindamiseks, et abivajava lapse mured ei jääks märkamata.
- **Koostöö ja operatiivne infojuhtimine:** asendab senise aeglase, AK-märgetega e-kirjade vahetamise kiirema ja sujuvama andmevahetusega, tagades samal ajal range ligipääsuõiguste kontrolli (õige inimene näeb vaid vajalikku infot).
- **Ennetav ja proaktiivne tegutsemine:** muudab passiivse andmete kogumise (andmehoidla) praktiliseks tööriistaks, mis võimaldab spetsialistidel varakult sekkuda ja vastutust jagada, enne kui noorte mured eskaleeruvad raskete rikkumisteni.
- **Töövoogude tõhustamine:** automatiseerib rutiinseid töövood ja loob kahepoolse tagasiside eri süsteemide vahel, hoides ära laste "toolide vahele" ehk järjekordadesse unustamise.
- **Parem ülevaade teenuste puudujääkidest:** annab selge andmepõhise pildi sellest, millistest tugiteenustest on reaalselt puudus ja kui kriitiline see seis on.

Täpsustasime andmevajadused

- Suurima lisanduva andmevajadusega:
 - Kriminaalhooldaja;
 - KOV lastekaitsetöötaja;
 - PPA piirkonnapolitseinik ja uurija.
- Madalama vajadusega rollid:
 - Patrullpolitseinik;
 - ohvriabi töötaja.
- Teemablokina rollideülesest olulisim STARis olevad (võrgustiku)andmed.
- Lastekaitse, krim.hooldus, prokuratuur vajavad PPA andmeid.

Projekti ülesehitus

- **Teadus ja arendustegevuse uuring** loob teaduspõhise riski- ja kaitsesignaalide, triaaži, teenuste suunamise ning mõju hindamise tuuma. Pakkumisi ootame 29.09.
- **Ärianalüüs** tõlgib selle kasutajavajadusteks, töövoogudeks, STAR2 arhitektuurinõueteks ja minimaalseks töötavaks tooteks (MVP-ks). Plaanime oktoobris leida pakkuja.
- **Andmekaitse mõjuhindang ja õigusanalüüs** hindab kavandatud andmetöötlust, riske, õiguslikku teostatavust ning õigusaktide muutmise vajadust. Plaanime oktoobris leida pakkuja.
- Ajakava kõigil hangetel ca 6 kuud.

Lisamaterjalid

1. Mudila maandumisleht on avaldatud: justdigi.ee/mudila
2. [Olukorrast digiriigis | Kuula Postimees](#) – Kuidas digiriik abivajavaid lapsi kiiremini aidata saaks?
3. [TÜ teadlased: noorte vägivaldne käitumine vajab tõhusat ennetust | Arvamus | ERR](#)
4. Oktoobri alguses jõuab ERR eetrisse EIA jätkusaade "Kõige kallim kokkuhoid", mille üks episood keskendub andmeprobleemile.